

ת"פ 34402/04/22 - מדינת ישראל נגד סודקי עמאש, טאהר עמאש

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 34402-04-22 מדינת ישראל נ' עמאש(עציר)
ואח'

לפני כבוד השופט מוחמד עלי
המאשימה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד יוסי גימפל
מפרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשמים

סודקי עמאש (עציר)
ע"י עו"ד צבי אבנון
2. טאהר עמאש (עצור בפיקוח) ת"ז ***
ע"י עו"ד מוראד עמאש

גזר דין בעניין נאשם 1

כתב האישום ומהלך הדיון

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש. הנאשם 1 הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1973 (להלן: **חוק העונשין**), והיזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק העונשין; ואילו הנאשם 2 הורשע בעבירות של סיוע לחבלה בכוונה מחמירה לפי סעיפים 329(א)(1) בשילוב סעיף 31 לחוק העונשין, וסיוע להיזק בזדון, לפי סעיף 452 בשילוב סעיף 31 לחוק העונשין.

2. בפתח כתב האישום צוין כי הנאשמים הם קרובי משפחה ובינם לבין ג'ומעה עמאש (להלן: **המתלונן**) היכרות מוקדמת, על רקע מקום מגוריהם בג'סר אל-זרקא (להלן: **הכפר**) וקרבה משפחתית בין הנאשם 2 לבין המתלונן. כמו כן צוין כי הנאשם 1 הוא הבעלים של רכב מסוג ג'יפ סובארו (להלן: **רכב הסובארו**).

3. על פי עובדות כתב האישום, ביום 5.4.22 בשעה 08:35 או בסמוך לכך, רכב המתלונן על אופניו החשמליים במרכז הכפר. באותו זמן, סמוך למכולת "מועין" בכפר הבחינו הנאשמים במתלונן, כשהנאשם 1 נוהג ברכב הסובארו והנאשם 2 יושב לצדו.

4. אז, נאשם 1 האיץ את מהירות נסיעת רכב הסובארו לעבר המתלונן וניסה לפגוע בו באמצעותו, שעה

שנשם 2 אשר היה עמו ברכב, סייע לו באופן שחזק אותו במעשיו בכך שנכח לצדו ברכב הסובארו כל אותה עת.

5. ברגע האחרון, התחמק המתלון מפגיעת רכב הסובארו בו, בכך שחמק במרווח צר בין רכב פולקסווגן שחנה בצדו הימני של הכביש לבין רכב נוסע בנתיב הימני. הנאשם 1 ניסה לדלוך אחר המתלון במרווח הצר וכתוצאה מכך פגע ברכב פולקסווגן וגרם לו נזק בסכום שאינו ידוע למאשימה (מקום ההתרחשות יכונה להלן: **הזירה הראשונה**).

6. הנאשמים התעכבו מספר שניות בזירה הראשונה, ואז המשיכו בנהיגה מהירה אחר המתלון בכוונה לדרוסו, תוך שהמתלון מנסה להימלט מהנאשמים ברכיבה על אופניו החשמליים לכיוון בית מגוריו.

7. המתלון הגיע ליד חומת בית מגוריו, הבחין בנאשמים שדלקו אחריו בנסיעה מהירה, הניח את אופניו החשמליים על המדרכה והרים אבן במטרה להרתיע את הנאשמים מלדרוס אותו, אך הנאשם 1 הוסיף להאיץ את רכב הסובארו לכיוון המתלון, סטה שמאלה לנתיב הנגדי לכיוון נסיעתו ועלה עם הרכב על המדרכה, בכוונה לדרוס את המתלון ולגרור לו חבלה חמורה, נכות או מום. כל זאת עשה הנאשם 1 שעה שהנאשם 2, סייע בידו וחזק אותו בכך שנכח ברכב הסובארו לצדו של הנאשם 1.

8. בכתב האישום תואר כי הפינה השמאלית קדמית של רכב הסובארו פגעה במתלון, שזז מעט הצידה, ולאחר מכן הסובארו התנגש בעוצמה בחומת ביתו של המתלון ובמעקה בטיחות (מקום התרחשות זה יכונה להלן: **הזירה השנייה**).

9. כתוצאה מפגיעת הרכב במתלון, בחומת ביתו ובמעקה בטיחות בזירה השנייה, חלקו השמאלי של רכב הסובארו התרומם כלפי מעלה והוא נתפס במצב בו החלק השמאלי נשאר תלוי באוויר וחזית הרכב נתקעה בפתח כניסה בחומה של חצר בית המתלון.

10. כתוצאה ממעשיו של הנאשם 1, בסיועו של הנאשם 2, נגרמו למתלון חבלות ושפשופים באמת רגל ימין, מתחת לברך וסימני חבלה ושפשופים באמת רגל שמאל. נוסף לכך, נגרם נזק לחומת חצר הבית, למעקה הבטיחות, לאופניו החשמליים של המתלון שעלותם ₪ 4,300 ולמכונת כביסה של משפחתו.

11. המתלון נמלט בנסיעה מהזירה השנייה לכיוון בית שכניו. בחלוף שניות אחדות יצא הנאשם 2 מרכב הסובארו, אחריו יצא הנאשם 1 והנאשמים, בצוותא חדא, רדפו רגלית אחר המתלון ובהמשך אף יידו אבנים לעברו.

12. נוכח פגיעת רכב הסובארו בחומת הבית ובמעקה הבטיחות, יצאו קרובי משפחת המתלון מביתם ובכללם הגב' בראה עמאש, אחותו של המתלון.

13. לאחר שהתקיימה ישיבת אחת בה נשמעו חלק מן הראיות, ביום 22.9.2022 הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר

טיעון, שלא ככל הסכמות לעניין העונש, לפיו הנאשמים יודו ויורשעו בכתב אישום מותקן ועניינם יופנה לבחינת שירות המבחן. הדיון בעניין הנאשמים נדחה לשם קבלת תסקירים מטעם שירות המבחן, ואכן לקראת ישיבת הטיעונים לעונש שהתקיימה ביום 29.11.2022 הונחו תסקירי שירות המבחן.

14. בתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם 2, ביקש שירות המבחן לשקול את האפשרות לדחות את הדיון בארבעה חודשים, כדי לבחון שילוב הנאשם 2 בטיפול קבוצתי ולבחון אפיק שיקומי. במהלך הדיון שהתקיים ביום 29.11.2022, דחיתי את בקשת הסנגור שבאה בעקבות האמור בתסקיר, אך לאחר ששבתי ושקלתי בדבר ראיתי לקבל את המלצת הביניים של שירות המבחן, ולדחות את הדיון בעניינו של הנאשם 2, כדי לאפשר לשירות המבחן למצות בחינת האפיק השיקומי ולהגיש תסקיר משלים בעניינו. לפיכך, גזר הדין יתייחס לנאשם 1 בלבד ובהתאם לכך אסקור את התסקיר והטענות ביחס לנאשם 1 בלבד. מעתה ואילך ייקרא הנאשם 1 - **הנאשם**.

תסקיר שירות המבחן

15. בתסקיר שהוגש, סקר שירות המבחן את מצבו המשפחתי של הנאשם, את נסיבותיו האישיות ואת מהלך חייו. בין היתר צוין כי לנאשם אין הרשעות קודמות, וכי הוא עובד מזה כחמש שנים כנהג בתחבורה הציבורית.

16. שירות המבחן תיאר כי הנאשם לקח אחריות פורמאלית בלבד, התקשה לקבל אחריות מלאה על התנהגותו, ביטא עמדה קורבנית, והשליך את תוצאת המקרה על המתלונן, שלטענתו קילל את אמו ואחיותיו. הנאשם אף ציין כי בעבר הגיש תלונה נגד המתלונן שלטענתו לא טופלה על ידי המשטרה, וביטא חוסר תובנה באשר לתפקיד רשויות אכיפת החוק. שירות המבחן ציין מצדו כי לא הצליח להשיג את המתלונן ולקבל את עמדתו. כמו כן, בתסקיר התייחס שירות המבחן לתנאי מעצרו ולמעברו מבית מעצר אחד לאחר והרקע לכך.

17. שירות המבחן בחן את גורמי הסיכוי לשיקומו של הנאשם אל מול גורמי הסיכון להישנות התנהגות עבריינית. בין היתר התייחס שירות המבחן לנסיבות המקרה, לרקע לביצוע העבירה, לתפקודו של הנאשם עד לאירוע במישור האישי והתעסוקתי, ולאחריות שהוא מגלה כלפי המשפחה; כן התייחס שירות המבחן לנתוניו האישיים על מעלותיהם וחסרונותיהם. להערכת שירות המבחן דפוסים מסוימים של התנהגות עבריינית שבדרך כלל הנאשם לא משתמש בהם, צפו בשעת משבר ולחץ. שירות המבחן העריך כי הנאשם לא מגלה אמפתיה לפגיעתו באחר. לפיכך, שירות המבחן העריך כי גורמי הסיכון להישנות העבירה גוברים על גורמי הסיכוי לשיקום.

18. נוכח כל אלה, שירות המבחן התרשם מפרוגנוזה שלילית לשיקום ולא בא בהמלצה טיפולית שיקומית.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

19. המאשימה לא הגישה ראיות לעניין העונש, ואילו הנאשם העיד מטעמו את מר מוראד עמאש אשר שימש

מנהל עבודה וסדרן בחברת התחבורה הציבורית בה עבד הנאשם כנהג אוטובוס. העד ציין כי הוא מכיר את הנאשם מזה 20 שנה, וכי הוא מכיר אותו כאדם חייכן ושמה, רציני בעבודתו, ממושמע, ו"לא עושה בעיות".

טיעוני המאשימה

20. ב"כ המאשימה הגיש טיעונים לעונש בכתב והוסיף טיעונים בעל-פה. ב"כ המאשימה עמד על השלבים שיש לקבוע בהליך גזירת העונש וציין כי כתב האישום מגלם אירוע אחד שיש לקבוע בגינו מתחם עונש אחד. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים שנפגעו, אשר עניינם שמירה על החיים ושלמות הגוף, וטען כי הפגיעה שנגרמה לערכים המוגנים הייתה חמורה. כמו כן, ב"כ המאשימה ביקש לייחד חומרה לכך שעבירות האלימות בוצעו באמצעות רכב אשר שימש מעין כלי נשק. לפיכך, ביקש ב"כ המאשימה לתת בכורה לשיקולי גמול, הרתעה והגנה על הציבור.

21. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ב"כ המאשימה הפנה לנסיבות הבאות: (א) התכנון שקדם לביצוע העבירה - נטען כי אמנם המפגש בין הנאשמים לבין המתלונן היה ספונטאני, אך לאחר מכן השתלשלות המעשים מעידה על תכנון ועקביות בביצוע המעשה העברייני, ועל כך שלנאשם הייתה שליטה מלאה על המעשים; (ב) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה - בהקשר זה, נטען כי חלקו של הנאשם היה המרכזי יותר; (ג) הנזק שנגרם מביצוע העבירה והנזק הצפוי - בעניין זה הופנית לחבלות אשר נגרמו למתלונן כפי שתועדו בכתב האישום; כמו כן נטען כי פוטנציאל הנזק היה רב מאוד ורק בנס לא נגרמו למתלונן חבלות קשות יותר. ב"כ המאשימה טען כי לא ברור מה הביא את הנאשם לביצוע העבירה, אך תהיה אשר תהיה הסיבה, אין בה כדי להצדיק פתרון סכסוכים באמצעות אלימות. נוסף לכך, הפנה ב"כ המאשימה להיות הנאשמים בעלי מודעות גמורה לביצוע העבירות וכי בנסיבות העניין לא מתקיימת שום נסיבה נוספת לקולה.

22. ב"כ המאשימה הוסיף והפנה למספר רב של פסקי דין, אשר מלמדים לשיטתו על מדיניות הענישה הנוהגת, וביקש להדגיש כי מדיניות הענישה היא אך שיקול אחד מני רבים ויש להתייחס ליתר השיקולים לצורך קביעת המתחם.

23. על רקע נתונים אלו, המליץ ב"כ המאשימה לקבוע מתחם עונש שנע בין ארבע עד שבע שנות מאסר בפועל. לגבי גזירת העונש בתוך המתחם, ביקש ב"כ המאשימה להתחשב בהודאת הנאשם בשלב המוקדם של ההליך שגרם לחיסכון בזמן שיפוטי. כמו כן, התייחס ב"כ המאשימה לאמור בתסקיר שירות המבחן, ממנו עולים, כך נטען, נתונים שליליים כגון: יחסו של הנאשם לעבירה ולקורבן, נטילת אחריות פורמאלית בלבד, העמד ביחס לגורמי אכיפת החוק, והעדר חיבור לחומרת המעשים. לסיכום, ב"כ המאשימה הציע להטיל עונש ברף הבינוני של מתחם העונש שהוצע וכן ביקש להטיל עונש מאסר על תנאי ופיצוי לנפגע העבירה.

טיעוני הנאשם

24. הסנגור התייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והדגיש כי התוצאה במקרה זה לא הייתה חמורה, וכן טען כי האירוע בו נפגע הקורבן היה קצר, ולשיטתו ארך בין 5 עד 10 שניות. כמו כן, הסנגור התייחס לפסיקה אליה הפנתה

המאשימה וטען, כי אין ללמוד ממנה גזירה שווה לעניין מתחם העונש והעונש הראוי במקרה שלפנינו, שכן הנסיבות באותם פסקי דין היו חמורות יותר מהמקרה שלפנינו. הסנגור הציע לקבוע מתחם עונש שנע בין שנה לשלוש שנות מאסר בפועל.

25. את עיקר טיעוניו מיקד הסנגור בשיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם. הסנגור ציין כי הנאשם הוא בחור צעיר ללא עבר פלילי, וטען כי הנאשם התנהל עד לאירוע הנדון באורח נורמטיבי וכי האירוע המתואר בכתב האישום הוא חריג ויוצא דופן בנוף חייו. נטען כי האירוע נתן את אותותיו על הנאשמת, שמאז האירוע חש תחושות קשות ומתחרט על הסתבכותו. עוד נטען כי האירוע אינו משקף את הערכים של הנאשם ושל משפחתו. הסנגור הוסיף וטען כי הנאשם נהנה מיציבות תעסוקתית, כי הוא עובד מסור שמבצע את עבודתו בצורה טובה וזוכה לשבחים על כך מהציבור הרחב, וביקש להתחשב בהשלכת העונש שיושג על משפחתו של הנאשם, הן המשפחה המצומצמת והן המשפחה המורחבת. לשיטת הסנגור, העובדה כי הנאשם הגיע לגיל 30 בסביבה הקשה בה הוא מתגורר, אינה עניין של מה בכך. כמו כן, ביקש הסנגור להתחשב בהודאת הנאשם שהייתה בשלבים המוקדמים של ההליך וכן בעובדה כי הנאשם שווה במעצר מזה כ-8 חודשים.

26. בתגובה לטענות המאשימה, טען כי אין לקרוא בתסקיר שירות המבחן, מה שמנסה ב"כ המאשימה לקרוא בו, וכי אין זה נכון לומר כי הנאשם לא לוקח אחריות מלאה על מעשיו. כמו כן, התייחס הסנגור לנושא הרחקת הנאשם מבית מעצר אחד לאחר וציין כי אין המדובר בהתרחשות שבאה בעקבות אירוע פלילי כלשהו. הסנגור ביקש אפוא לא להחמיר עם הנאשם וקרא ליצור אופק שיאפשר לנאשם לחזור לחיק המשפחה ולתפקוד נורמטיבי בקהילה. לבסוף הפנה הסנגור להסכם הסולחה שנערך ולפיצוי ששולם בגדרו.

מתחם העונש ההולם

27. כידוע, גזירת הדין נעשית, בדרך כלל, בשני שלבים עיקריים: קביעת מתחם עונש הולם ולאחר מכן גזירת העונש בתוך המתחם (סעיף 40' לחוק העונשין). בתוך כך יש לבחון אם קיימים שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם (ראו לעניין בחינת שלבי גזירת העונש בין היתר: ע"פ 1127/13 **גברזגני נ' מדינת ישראל** (15.1.2014)). סימן א'1 לפרק ו' לחוק העונשין, מונה שתי אפשרויות בהן ניתן לסטות ממתחם העונש שנקבע. סעיף 40' לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרה ומצא כי הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם. סעיף 40' לחוק העונשין קובע אפשרות להטיל עונש חמור מהרף העליון של המתחם במקרהו של נאשם שיש חשש ממשי שיחזור ויבצע עבירות, והחמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשת כדי להגן על שלום הציבור (קביעה כזו מחייבת קיומו של עבר פלילי משמעותי או הצגת חוות דעת מקצועית).

28. הנאשם הורשע בעבירת אלימות חמורה של חבלה בכוונה מחמירה אשר מדורגת כאחת העבירות החמורות במדרג עבירות האלימות. הערכים המוגנים בעבירות האלימות, ובכלל זה העבירה בו הורשע הנאשם, הם שלמות הגוף והנפש, והגנה על בטחונו האישי של האדם. ערך נוסף במדרג כללי יותר, הוא הגנה על שלום הציבור וקיום חברה תקינה ובטוחה. נוסף לעבירה האלימות הורשע הנאשם בעבירת רכוש של היזק בזדון. הערך המוגן בעבירת הרכוש הוא שמירה על שלמות קניינו של הזולת.

29. אין צורך להכביר מילים על תופעת האלימות אשר מכרסמת בחוסנה של החברה ומקעקעת את תחושת הביטחון האישי של כל אחד מבניה. לאלימות על כל ביטוייה, בין אם היא מבוצעת באמצעות חפצים כמו סכין או מקל, ובין אם באמצעות רכב, כבמקרה שלפנינו, אין מקום בחברה מתוקנת חפצת חיים. מכאן שהתגובה העונשית של בית המשפט למעשיו של נאשם אשר בוחר בדרך האלימות צריכה להיות חדה וברורה. לא אחת הדגיש בית המשפט העליון כי יש להטיל עונשים משמעותיים בגין נקיטה באלימות -

"בית משפט זה עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם אלימות החותרת תחת זכותו של אדם לשלמות גופו... וכן על הצורך להרתיע את הפונים לפתרון סכסוכים בכוח הזרוע באמצעות השתתפות עונשים הולמים ומשמעותיים. זאת במטרה להעביר את המסר כי החברה אינה סובלנית להתנהגויות מסוג זה..." (ע"פ 759/16 גבארין נ' מדינת ישראל (13.6.2016)).

30. בהתייחס לחומרה הטמונה בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בפרט, ציין בית המשפט העליון דברים אלו:

"גרימת חבלה בכוונה מחמירה היא עבירה שעונשה המירבי עומד על 20 שנות מאסר. עונש זה איננו רק מגדיר את גבולה העליון של סמכות הענישה שבידי בתי המשפט, אלא גם מבטא את עמדת המחוקק ביחס לחומרת העבירה שבה עסקינן... בקבעו עונש מירבי זה, הורה לנו המחוקק לשקול הטלת עשרים שנות מאסר בפועל על נאשם שנמצא אשם בגרימת חבלה בכוונה מחמירה בנסיבות המצויות בדרגת החומרה הגבוהה ביותר. המחוקק לא דיבר לריק - עלינו להתאים את הענישה הנוהגת לעמדתו זו" (ע"פ 4344/18 גאבר נ' מדינת ישראל (16.8.2019)).

עם זאת, העבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין כוללת משרעת רחבה של נסיבות וסיטואציות שונות, ובהקשר זה צוין -

"חומרתה הרבה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה... ופגיעתה הקשה בערכים המוגנים של הגנה על שלום הציבור וביטחונו, הביאו את המחוקק לקבוע בגינה עונש מאסר ממושך, שני בחומרתו רק לעבירת הרצח. מובן כי נוכח המנעד הרחב של הנסיבות האפשריות לביצוע העבירה, ונסיבותיו האישיות של הנאשם במקרים השונים, קיימת קשת רחבה של מתחמי ענישה שנקבעו בגין עבירה זו..." (ע"פ 205/19 ולדיסלב נ' מדינת ישראל (7.6.2020)).

31. התנהגותו של הנאשם הייתה חמורה וחסרת בלמים, תרתי משמע. כמתואר בכתב האישום, עת נהג הנאשם ברכב, הבחין במתלונן והחל במרדף ממונע אחריו תוך שהוא מנסה לפגוע בו ברכב. בזירה הראשונה, ניצל המתלונן מפגיעה בו, אך הנאשם לא הרפה. הוא המשיך במרדף, כשהמתלונן מנסה להימלט מפניו, עד שבסופו של דבר השיג אותו ופגע בו. אמנם, לאור המתואר בכתב האישום קשה לומר כי הנאשם תכנן את מעשיו מבעוד מועד, אך לא ניתן לומר כי מעשיו היו רק תגובה ספונטנית. אמנם תחילתם במפגש לא מתוכנן, אך הנאשם דבק בתכניתו גם לאחר

שהמתלון חמק מפגיעתו. גם לאחר שהמתלון נפגע, המשיך הנאשם לרדוף אחריו רגלית ויידה אבנים לעברו. אינני מקבל את טענת הסנגור כי המדובר באירוע שנמשך מספר שניות. יש להתבונן על האירוע בכללותו ולא רק על רגעי הפגיעה במתלון באמצעות הרכב.

32. אכן, בכתב האישום לא צוין מה הסיבה שהביאה את הנאשם למעשיו האלימים. בתסקיר נאמר כי הנאשם פעל כפי שפעל לאחר שהמתלון קילל את בנות משפחתו. תהא אשר תהא הסיבה - אין כל הצדקה לאופן בו בחר הנאשם לפתור את המחלוקות. מצופה מהנאשם, אשר מגדיר את עצמו נורמטיבי ומתואר כמי שהנוסעים עמו בעבודתו תחבורה הציבורית משבחים אותו, לנהוג אחרת.

33. למתלון נגרמו חבלות ושפשופים ברגליו, אך את הזרקור יש להפנות לא רק לתוצאה בפועל, אלא גם לתוצאה בכח. לא נגזים אם נאמר כי רק בנס נמנעה תוצאה קטלנית, או למצער פגיעה חמורה יותר שהייתה מותירה את המתלון עם מום לכל החיים, או אף הייתה גורמת לקיפוד חייו. הסיכון שיצרה התנהגות הנאשם סיכנה גם אנשים תמימים ששהו במרחב הציבורי, והראיה, הפגיעות שנגרמו בזירה הראשונה והשניה. וגם מזאת אין להתעלם - הפחד והאימה שאחזו במתלון, שעה שהנאשם רדף אחריו ממקום למקום כדי להשיגו ולפגוע בו, והנזק הנפשי שניתן לשער שנגרם לו. נוסף לכך, הנאשם גרם בהתנהגותו לנזקים לרכוש - והדברים פורטו בכתב האישום.

34. המאשימה הפנתה לפסיקה שמשקפת לעמדתה את מדיניות הענישה הנוהגת, הן פסיקה של בית המשפט העליון והן פסיקה של בתי משפט מחוזיים. אינני רואה לסקור את כל פסקי הדין, שכן מדיניות הענישה היא אך שיקול אחד מיני רבים. אסתפק בהצגת מספר מקרים, תוך מתן עדיפות לפסיקת בית המשפט העליון, וכן אזכיר כי לעולם תהיה שונות בין נסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

ע"פ 615/12 **שושן נ' מדינת ישראל** (14.2.2013) - במקרה זה הורשע הנאשם בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה שבוצעה באמצעות רכב, הפקרה ונהיגה ללא רישיון. באותו מקרה הקורבן נפגע פגיעה רב מערכתית בכל חלקי גופו, אושפז במצב קשה, הונשם והיה ללא הכרה ועבר מספר ניתוחים. בית המשפט לא ראה להתערב בעונש המאסר בפועל שהוטל, שהתבטא ב 6 שנות מאסר בפועל.

ע"פ 1676/12 **מישצ'נקו נ' מדינת ישראל** (19.9.12) - דובר במקרה בו הנאשם פגע במתלוננים באמצעות רכב. למתלוננים נגרמו שברים, חתכים, ושפשופים. בית המשפט דחה ערעור הנאשם ואישר עונש של חמש שנות מאסר.

ע"פ 6037/17 **בניטה נ' מדינת ישראל** (9.1.2017) - במקרה זה נדון עניינו של נאשם שנסע במהירות ופגע מספר פעמים באחד מהמשתתפים בקטטה שהתפתחה. העונש שהוטל במקרה זה - שלוש וחצי שנות מאסר בפועל (לצד הפעלת מאסר על תנאי).

ע"פ 4263/14 **מג'די נ' מדינת ישראל** (2.6.2015) - במקרה זה בית המשפט דחה ערעור על חומרת העונש ואישר עונש של שלוש שנות מאסר שנגזר על נהג שדרס אחר בשל סכסוך בכביש. המתלון נפצע בראשו בידי וברגליו

ופונה לבית החולים.

ע"פ 3090/11 **ענתבאוי נ' מדינת ישראל** (18.10.12) - בית המשפט העליון אישר עונש של שלוש שנות מאסר בפועל בגין פגיעה מכוונת באדם. למתלון נגרמו חבלות חמורות שהתבטאו בשברים באגן וברגל שמאל.

ת"פ (חיפה) 54997-10-17 **מדינת ישראל נ' דכור** (28.8.2018) - שם הורשע הנאשם בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה באמצעות שימוש ברכב. לקורבן נגרמו חבלות שהתבטאו בדימומים במוח, שברים מרובים וקשים. המתלון אושפז במחלקת טיפול נמרץ ונזקק להנשמה מלאכותית והורדם והונשם. בית המשפט קבע מתחם עונש שנע בין 4-8 שנות מאסר בפועל והחליט לסטות מהמתחם ולהטיל עונש של 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והעמיד את עונשו של הנאשם על 48 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 7142/18 **מדינת ישראל נ' דכור** (29.5.2019)).

והשוו לאחרונה גם: ע"פ 2506/20 **פלוי נ' מדינת ישראל** (נבו 22.12.2021), אם כי שם דובר במספר אישומים).

35. לאור המפורט עד כה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם כולל מאסר בפועל שנע בין 30 עד 60 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלון. נוכח החלטתי להורות על חילוט הרכב (ועל כך בהמשך), אינני רואה לכלול במתחם רכיב כספי של קנס. מנסיבות העניין, לא נראה כי קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולה.

שיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם

36. בגזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, יש לשקול את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובמסגרת זו שקלתי את השיקולים הבאים:

(-) הנאשם יליד 1992 כבן 30 היום ולחובתו אין הרשעות קודמות. הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 6 חודשים עד 5 שנים ועד למצער בתיק זה, היה יציב מבחינה תעסוקתית ועבד כנהג בחברת תחבורה ציבורית. מובן כי לעונש שיוטל על הנאשם תהיה השפעה לא קלה, לא רק עליו, אלא גם על משפחתו, במיוחד מקום שמדובר בנאשם שזו לו הסתבכותו הראשונה בפלילים. עם זאת, יש לתת ביטוי לשיקולי ענישה אחרים ולא רק להשפעה על הנאשם ומשפחתו.

(-) הנאשם הודה בעובדות כתב האישום בעוד ההליך באיבו לאחר שהתקיימה ישיבה אחת לשמיעת ראיות. שיקול משמעותי יש להועיד לכך שהודאת הנאשם חסכה העדת המתלון בבית המשפט עם כל המשתמע מכך. אכן, להודאת הנאשם יש משמעות; מנגד, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על התנהגותו ונוטל

אחריות פורמאלית בלבד. כפי שציין שירות המבחן, הנאשם נוקט בעמדה קורבנית ומשליך את תוצאות המעשה על התנהגותו של המתלונן.

(-) שירות המבחן ציין בתסקירו כי בשל נתוני אישיותו של הנאשם וגורמים שקשורים בנסיבות ביצוע העבירה והשלכותיה, הסיכון להישנות העבירה גובר על סיכויי השיקום. בהקשר זה, שירות המבחן מדגיש כי הנאשם מתקשה לראות את חומרת העבירות ולא מביע נכונות לשאת בתוצאות מעשיו.

(-) לבסוף התחשבתי בכך שהנאשם נתון במעצר של ממש החל מיום 5.4.22 וגם לכך יש לתת ביטוי.

37. בטיעונים לעונש הציג ב"כ נאשם 1 הסכם סולחה שנערך בין משפחת הנאשם לבין משפחת המתלונן, וצוין כי במסגרת ההסכם פוצה המתלונן בסך של 4,000 ₪. ברם, עיון בהסכם הסולחה מלמד כי אין עיגון לפיצוי בגין הפגיעה בגופו של המתלונן, אלא רק התחייבות של משפחת הנאשם לתקן את הנזקים (ומשתמע כי הכוונה לנזקי הרכוש) וכי הנזקים תוקנו כבר. לפיכך, אני רואה לכלול ברכיבי הענישה פיצוי למתלונן.

הסכם סולחה בין צדדים ניצים הוא שיקול להקלה בעונשו של נאשם, אולם אין לראות בו שיקול מכריע (ראו: ע"פ 6340/11 **זחיאקה נ' מדינת ישראל** (16.2.16)). אמנם הסכם סולחה הוא פרקטיקה שגרתית חיובית שיש מקום להתחשב בה בנסיבות מסויימות (רון שפירא, "הגיע העת לסולחה", **הפרקליט** מ"ח 434, 433 (תשס"ו); ע"פ 59998/15 **עקול נ' מדינת ישראל** (27.6.16); ע"פ 6271/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.1.16); דנ"פ 3261/03 **סרחאן נ' מדינת ישראל** (9.4.03)). אך מבלי לטעת מסמרות, שימוש יתר במוסד זה עלול לשחוק את האפקטיביות שבו, ונראה גם כי מוסד חשוב זה לא רווה נחת בשנים האחרות.

אינני מתיימר למצות את השינויים שחלו במוסד הסולחה (שלא בטובתו), ואסתפק בכך שאין להפוך את הסולחה לתחליף לאכיפה אפקטיבית או להרתעה מוחשית במיוחד בעבירות אלימות (ע"פ 8900/21 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (14.8.22); ע"פ 5407/21 **דלאשי נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (15.2.22)). המקרה הנוכחי מלמד. כעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם לא מפנים את חומרת מעשיו, לא לוקח אחריות, ומשליך את התוצאה על התנהגותו של המתלונן תוך צמצום אחריותו להתנהגותו החמורה. לא לכך הסולחה פיללה.

38. בשלב זה אעבור לדון בבקשה לחילוט הרכב, ולאחר מכן אשוב ואגזור את עונשו של הנאשם.

בקשת החילוט

39. בכתב האישום הודיעה המאשימה כי תבקש לחלט לטובת אוצר המדינה את רכב הסובארו (שנתפס במהלך הליכי החקירה), זאת משום שהוא "**שימש ונועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה....**". בטיעונים לעונש, שבה המאשימה וביקשה להורות על חילוט רכב הסובארו וציינה כי הרכב נמצא בחזקתו ובשימושו של הנאשם ושימש אותו

לביצוע העבירות.

40. הסנגור ביקש לדחות את בקשת החילוט, בטענה כי הרכב משמש לא רק את הנאשם אלא גם את אשתו, וכי השארת הרכב בחזקת המשפחה תתרום לחזרתו של הנאשם לחיים נורמטיביים מהר ככל האפשר.

41. סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: **פסד"פ**) מסדיר את סמכות התפיסה וקובע כי: **"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה".** זו ההוראה במישורה התפיסה. לגבי החילוט - קובע סעיף 39(א) לפסד"פ כי: **"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו, הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".**

42. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר בסעיף 2 שבו צוין כי הוא הבעלים של רכב הסובארו. מכאן, ובהעדר כל טענה לזכות ברכב מצד גורם אחר, אין מחלוקת כי הנאשם הוא "בעל החפץ", קרי הרכב, ולא נטען אחרת. דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת כי רכב הסובארו שימש לביצוע העבירה. ניתן אף לומר כי הרכב שימש אמצעי עיקרי לביצוע העבירה. לפיכך, לבית המשפט קמה סמכות להורות על חילוט הרכב.

43. לא רק סמכות לחלט נתונה בידי בית המשפט, אלא שנסיונות העניין לא מותירות מקום אלא להורות על חילוט הרכב. מזכיר כי הנאשם נהג ברכב ורדף אחר המתלונן ממקום למקום כדי לפגוע בו, ולבסוף אף פגע בו, וכן פגע ברכב אחר ובחלק ממבנה בית מגוריו של המתלונן ובחפצים אחרים. בנסיבות אלו בהן הרכב היה אמצעי משמעותי לביצוע העבירות, אני סבור כי אין מנוס אלא להורות על חילוט הרכב. יתרה מכך, אי חילוט הרכב בנסיבות מקרה זה בו הרכב היה "מוטיב" מרכזי במעשה העברייני, תשדר מסר מבלבל לציבור. לא יעלה על הדעת שרכב אשר השתולל שלשולם ברחבי הכפר ופגע במתלונן, ברכוש ובתחושת הביטחון האישי, ישוב ויסתובב היום כאילו דבר לא התרחש. במקרה זה, יש להתייחס לרכב כאל נשק של ממש. לא פחות מכך.

44. נתתי דעתי לטיעוניו של הסנגור כי הרכב משמש את המשפחה ולא רק את הנאשם, אולם בהינתן העובדה כי הרכב היה כלי מרכזי בביצוע העבירות אינני רואה מקום להימנע מחילוט הרכב.

45. אשר על כן, אני מחליט להורות על חילוט רכב הסובארו (מס' רישוי - 20-269-39) לטובת אוצר המדינה.

גזר הדין

46. לאור האמור לעיל, בשים לב למתחם העונש שנקבע ולשיקולים הקשורים לגזירת העונש בתוך המתחם, אני

גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 40 חודשים בניכוי ימי מעצרו, מיום 5.4.2022.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים עבירת אלימות, ואולם אם יעבור עבירת אלימות שאינה פשע יישא בשישה חודשים מתוכם.
- ג. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאים הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים עבירת רכש מסוג פשע.
- ד. אני מחייב את הנאשם **ביטול סעיף 73** הנוסח הקודם: לפצות את המתלון בסכום של 7,500 ₪. הפיצוי ישולם תוך 90 ימים מהיום על ידי הפקדתו בקופת בית המשפט. לאחר הפקדת הסכום יועבר על ידי המזכירות למתלון. המאשימה תמסור את פרטי המתלון למזכירות בית המשפט תוך 7 ימים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ג כסלו תשפ"ג, 07 דצמבר 2022, במעמד הנאשם 1 וב"כ הצדדים.